GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe l anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 12. **Brasiovu 23 11 Februariu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a,

Brasiovu 22 Februariu.

In timpu ce in Cislaitani'a din di in di se adevaresce dis'a nóstra, ca politic'a amicabile nationalitatiloru trebuie se reésa invingatória, ma chiaru si cabinetulu centralisticu-dualisticu Giskra-Herbst afla necesariu a se apropiá de energic'a opusetiune nationale cislaitana, asupra careia dispuse mai deunadi starea escepționale si implù inchisorile cu scriitori cechi; pre candu si cei mai nedumeriti antagonisti ai nationalitatiloru negermane recunoscu astadi imperativ'a necesitate a unei pactari onorifice cu acestia: — in tierile St. Stefanu se totu continua politic'a egoistica si arbitraria din partea castei domnitórie, care déca nu se va schimbá analogu in favórea popóreloru Ungariei si ale Transilvaniei va aduce celu mai mare reu preste aceste tieri frumóse. Suntemu convinsi, ca nu este nici unu patriotu adeveratu, care se nu recunósca acést'a.

Barbatii de statu ai Ungariei déca sunt'u, cum se dice, buni politici si nu se prevodu numai pentru astadi, ci si pentru mane, trebuie se recunósca, ca necum se mai póta maghiarisá milióne de romani si slavi, dar' nu voru poté pentru unu timpu mai indelungatu resiste drepteloru cereri nationale. Misiunea natiunei maghiare, in interesulu ei propriu, nu póte fi supremati'satória. Numai prin ecsercitiulu libertatii adeverate facia cu tóte popórele Orientelui potu maghiarii se-si conserve nationalitatea loru si una pusetiune insemnata in concertulu acestoru popóre.

Intrebamu inse pre marii politici maghiari: a fostu tiberalismu tractarea Transilvaniei si a romaniloru de vreo trei ani incóce? Este in intielesulu libertatii, cá unu poporu cá romanii recunoscutu in Europ'a, investitu cu drepturi sanctionate de monarchu, se fia tractatu de odata cá una turma de lobagi politici fara nici una consideratiune? Si de ar' prescrie „corpus juris hungarici" de una mi'a de ori acést'a, óre nu se cugeta barbatii regimului maghiaru la ceea ce facu?

Credu ei, ca se póte reconstrui astadi unu statu fara multiumirea maloritatei popóreloru? — Noi nu i tienemu atatu de scurti de vedere. Atunci trebuie se recunóscemu, ca ei lucra cu tendintia la asuprirea nóstra. Se insiéla inse fórte multu aceia, cari credu, ca prin inaugurarea unui sistemu de coruptiune si creerea unui institutu de renegati se voru poté paralisá pretensiunile juste ale maioritatii nemultiumite si in modulu acest'a se va poté contribui la fericirea patriei comune.

Cum se vede maghiarii nu voru dá cea ce ne compete. Ei deocamdata se afla fórte bine mancandu cele siepte pani. — Nu se scie inse pana candu. — Romanii nu suntu de eri in corelatiuni cu ungurii, sciu ce potu ei si ce nu, ei deci chiaru si pentru binele loru si alu patriei comune au luatu lupt'a legale in seriositate: —

Program'a adoptata de inteliginti'a romana in Turd'a fiindu representata acolo partile Desiu, Gherl'a, Clusiu, Turd'a, Aiudu, Blasiu, Orastia, Sibiiu si Fagarasiu o reproducemu si noi aici:

„1. Aperarea tuturoru intereseloru natiunei romane in Transilvani'a se concrede unei deputatiuni generali de 3 membrii ordinari si 3 suplenti. Pentru ajungerea acestui scopu, deputatiunea, in intielegere cu intieleginti'a romana din tóte partile tierei, se va ingrigí despre urmatórele: a) aperarea causei nationali in congregatiunile municipali, unde romanii, de voru si fi in minoritate, voru staruí din tóte poterile a se propune, desbate si decide tramiterea de representatiuni la Maiestate pentru schimbarea sistemului de astadi; b) inaintarea poporului in cultura si promoverea intereseloru materiali prin industria, meseriesia si comerciu, c) aperarea causei nationali pe tóte calile legitime, prin dinaristic'a interna si esterna si pre alte cali potrivite si ducatórie la scopu.

„2. Deputatiunea generale se va pune catu mai curundu in strinsa legatura cu inteligenti'a romana din Ungari'a si Banatu, si prin tramisi din sinulu propriu va statorí dimpreuna cu ea unu programu, dreptu cinosura pentru eluptarea drepturiloru nationali. Dupa acesta intielegere se va midiuloci:

„3. O contielegere cu romanii din Bucovin'a, si cu ori care natiune apesata din monarchia, in deosebi cu boemii, croatii, serbii, slovenii si altii, spre a purcede cu mai multa energia si resultatu intru eluptarea drepturiloru nationali.

„4. A cercá in totu modulu de a capacitá pre unguri despre periculu ce provine pentru ei si pentru noi din sistem'a dualistica, si de a midiuloci dimpreuna, de se póte cu ei, schimbarea sistemei si restaurarea autonomiei Transilvaniei.

„5. Deputatiunea va substerne petitiune de agratiare in caus'a lui Alecsandru Romanu, redactorele „Federatiunei"; precum si gravamenu pentru a se delaturá Apor din oficiu.

„6. Afara de deputatiunea generale se va alege in fiacare municipiu o deputatiune de 10, séu mai multi membri, care prin deputatiunea generale va substerne la locurile mai inalte plangerile si gravaminele municipiului, si va ingrigí pentru realisarea celoru dise in punctulu 1.

„Aceste deputatiuni voru staruí a se intielege cu toti intieleginti din municipiu in cause nationali.

„Deputatiunea generale se alege de catra intrég'a inteligentia romana din patria, éra cea municipale de catra inteligenti'a din municipia.

„Atatu pentru un'a catu si pentru cealalta alegere voru cerculá in municipie plenipotentie, pe cari le va subscrie inteligenti'a.

„7. Inteligentii romani ardeleni se oblége a fi in causele nationali solidari: unulu pentru toti si toti pentru unulu."

Tecstulu plenipotentieloru subscrise de inteligentia din tóte partile tierei e dupa „Fed.":

„Plenipotentia, prin care subscrisii imputernicimu pre domnii Elie Macelariu, Gabrile Manu si Dr. Ioane Ratiu, éra candu unulu séu altulu din acestia ar' fi impedecatu, pre domnii Ioane Hanea protopopu, Dr. Avramu Tincu si Nicolae Gaitanu advocatu, de a aperá interesele nationale ale romaniloru din Transilvani'a pre cale legale, si totuodata a substerne la locurile mai inalte gravaminele romaniloru ardeleni preste totu, si in specie in caus'a espossesionarei Tofaleniloru, precum si a esoperá agratiarea lui Alecsandru Romanu, redactorele „Federatiunei". — Asia! pe facia e lupt'a cea leala, care va aré succesulu ei. —

Toplitz'a 15 Febr. 1870.

Cum se **despoia** poporulu prin judele procesuale Fegyverneki Sándor din cerculu Veciu (Vécs) comitatulu Turd'a.

Calatorindu prin aceste parti — si informandume prin mai multi amici, — nu putui suferí a nu dá publicitatei trasurile, esactiunile cele multe — ba fara de sfiala, potu dice, despoiturile judelui procesuale Fegyverneki Sándor din cerculu Veciu, — cá on. cetitori se védia si de prin aceste parti muntóse fructele dualismului si ale constitutiunei maghiare, voiu se enarezu din cele multe celu puciniu o particica din procedur'a judelui procesualu, din care se póte vedé, cum se suge sangele poporului si cum se despoia de tóta averea lui.

In 20 Octobre 1868 a plecatu judele procesuale impreuna cu adjunctulu seu la Toplitz'a, in mersu adjunctulu a remasu in comun'a „Palut'a" cá se pertracteze o causa a loru cu locuitorii din „Hudaceni" pentru nesce mori de ferestreu pe Ilv'a, — pentru care pertractare adjunctulu a capetatu 17 fl. dela partite, ce i s'a competatu; — inse judele procesuale, viindu indereptu dela „Toplitz'a" prin „Palot'a" a luatu si densulu dela partite 24 fl., totu atunci a scosu din lad'a comunei din Mesterhaza 11 fl., si dela evreulu Schwartz 10 fl., pre candu densulu nici ca a fostu de facia la pertractare.

In Iuliu 1868 fara de nici unu dreptu judele procesuale a luatu dela locuitoriulu din „Toplitz'a" Voda Indreiu lui Toader 55 fl. v. a.

In 15 Decembre 1868 a mersu la „Toplitz'a" intr'o licitatiune in contra lui Kádár pentru contributia, — cu care ocasiune a luatu dela locuitoriulu din „Toplitz'a" Ignatu Sendrea 30 fl.

In anulu 1869, fiindu judele procesualu in comun'a Mesterháza, a luatu parte dela partite, — parte din lad'a comunei o suma aprópe de 200 fl., pre candu densulu pentru acea calatoria a facutu particulariu de dramu, care i s'a si licuidatu.

Pana in 9 Maiu 1868 se intrebuintia la oficiu de cercu doi purtatori de epistole, care se espedá unulu la „Toplitz'a", altulu la Reginu pe septemana odata, — pe acestia ii platea comunele din cerculu „Veciu" cu unu salariu anuale de 260 fl., inse pre langa tóte, ca in 9 Maiu s'a infiintiatu dóua statiuni de posta in cerculu Veciu, si neintrebuintiandu mai multu purtatorii de epistole, totusi judele procesualu scóte in totu anulu de pe comune sum'a de 260 fl. v. a.

Judele procesualu dela tóte comunele din cerculu Veciu scóte pe totu anulu dela 3 pana la 6 fl. (suntu 34 de comune) pentru lemne pe séma cancelariei lui, pre candu densului nu i compete nemica.

Judele procesualu scóte pedepse dela ómenii din cerculu Veciu pe totu anulu la mai multe sute de fl., — ca ce face cu banii, — numai densulu scie. —

Locuitorii din comun'a Filea suntu opriti prin judele procesualu, in contra tuturoru legiloru, se duca lemne de vendutu din padurea loru comunala, si déca bietii ómeni mergu cu lemne de vendutu — in urm'a dispusetiunei judelui procesuale se ieau lemnele dela densii si depre drumu si apoia le cara prin claci pe séma lui si a socrului seu acasa la

„Maiereu“, — si asia locuitorii fiindu despoiati de tóte devinu la sépa de lemnu cu sutele.

Notarii de romani din comunele curate romanesci „Rotosnea“ si „Palot'a“ in contra vointiei ómeniloru ii delaturà, — si in loculu loru a pusu pe unu unguru venetícu, pre carele nu lu cunósce niminea, ca de unde e. — Atata se scie, ca lu chiama Ferencz Ferencz, ca siede la judele precesualu, ca cam in 3—4 luni merge odata in comune, si este unu omu fara de ipoteca. — In contra acestei procéduri ilegale locuitorii din numitele comune s'au plansu la comisariatu, inse pana astadi nici unu respunsu de doi ani. — Va se dica, ca romanii nu potu astepta, cà se li se faca dreptate, de nicairea? —

In Septembre 1869 judele procesualu a datu unu circularin la tóte comunele (ilu amu in copia), cu porunca, ca notarii, cari nu voru sci prefectu ungurese pre toti ii — va dà afara din oficiu, si elu va pune altii? —

Judele procesualu, fiindu unu omu coruptu si mai multu beatu decatu desteptu incepe pre toti ai bate si palmui, in urmarea acelea l'a batutu si pre densulu in Augustu 1869 in cancelari'a lui unu notariu cu numele „Solymosi“, cu pucinu mai inainte ómenii din comun'a „Holtmaros“, precum si la ospetari'a cea „rosia“ intre comunele „Veciu“ si „Falfaleu“. Inainte cu patru septemani fetiorii din comun'a „Maiereu“.

Din aceste inca se póte vercine convinge cum se suge sangele si cum se despóia pana la osu poporulu sateanu, carele si fara de acesea este de secoli despoiatu de tóte. — Pentru acea pe calea publicitatei atragu atentiunea guvernului si asupra acestoru fapte, cà se procéda cu tóta energi'a in contra asturofeliu de sugatori de sange si despoitori de avere, ca de nu, — atuncia mai tare se va inradecinà in animele romaniloru acea convingere, ca si nu mai potu asteptà nici odata se li se faca dreptate prin aceia, . . . — cari lu tractéza astfeliu. — —

Si in urma ve rogu cu tóta onórea, stimate Dle Redactoru, se aveti bunatate la provocarea ori si cui amu face numele cunoscutu in publicitate, — pentru ca suntu gata cele enarate de mai susu — a le dovedì. —

Unu calatoriu.

Cutu 8 Febr. 1870.

Onorata Redactiune!

In Nr. 6 alu Gazetei unu Morlacu cu pèn'a sa inmoliata in veninu a inceputu a continuà atacalu in contra onórei mele.

Déca e adeveru, cumca, Morlacu insemnéza vlacu sèu romanu negru, atunci prea bine si-a alesu numele. Ca-ci si de ar' fi belu la facia, anim'a inse ei este négra si intaciunata de invidia. Se dice: ca, unu inteleptu óre care intrebatu fiindu, care animalu ar' avé ochi si vedere mai agera? a respunsu: ca, omulu invidiosu, cà-ci acest'a vede si aceea ce nu este. Invidiosulu Morlacu vede, cumca prin aceea, ca fiului meu acum remasu orfanu de mama, eminentu alu doilea in gimnasiulu unei nationalitati straine daruinduese unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Ramantiai, s'ar fi calcatu voi'a fundatoriului. Déca Morlacu cautà bine impregiuru, potea descoperì in adevaru ceva contrarietate facia cu voi'a fundatoriului tocma cu ocasiunea impartirei stipendialoru din acestu anu, dara finduca densulu se uita prin ochielarii invidiei, numai acolo vede calcarea voiei fundatoriului unde aceea volia se implinesce intru adeveru ori cine va cetì cuprinsulu literaloru fundationali si chiaru si publicarea concursului, in urm'a caroru eu nu amu cerutu pentru fiulu meu stipendiu dupa gratia, fara dupa dreptu, se va potè convinge déca s'a calcatu ori nu intentiunea fundatorului atunci, candu si fiului meu s'a asemnatu unu stipendiu.

Morlacalu se vede a fi profitatu multu in citarea si a mortiloru dela tribunalulu din Osiorheiu. Nanasiulu meu, se intielege dela casatoria, de multu este mutatu la cele eterne, si totusi lu citéza, ca m'a partinitu, inse prin ceva asemene se arata a fi crestinu bunu crediendu, ca rugatiunile celoru fericiti ne potu ajutà aici pre pamentu. Mai incolo Morlaculu vede si aceea, ca eu sum avutu fórte, intru adeveru dupa unu servitiu totu in dominiu mari, cà economu de 24 ani, din cari 16 ani i mari, cà economu de 24 ani, din cari 16 ani i amu servitu in bunu metropolitanu din Blasiu si acestu seminariale din Cutu, ar' fi cu cale se fiu avutu, dara dorere! — Morlaculu nici prin tubulu celei mai mari invidie inca nu va fi in stare a descoperi una palma de pamentu acuisita. Morlaculu scia, ca eu tienendu porci, din aceia si cate din una vita — prin cari le tienu fara de a face dauna venitului ordinariu alu bunului, — facu ceva dauna venitului ordinariu alu bunului, — facu ceva bani, ba — precum se vede — cu ochii inarmati de invidia, i a si numeratu. In asi'a privintia are ceva dreptu, ca-ci eu provediutu numai cu una platutia de 200 fl. nepotendu subsistà, cu permisiunea superioriloru rectori — cari pana acum s'au perendatu trei — amu tienutu porcii adusi de mine, din cari pe totu anulu cate optu dau pentru intretienerea servitoriloru curtiei, si ce au intrecutu, cà se nu se imultiésca prea tare, i amu vendutu. E mare mirare inse, ca Morlaculu numai acest'a o vede, dar' acesa nu, ca eu venindu provocatu si chiamatu fara a mea rogare la acestu bunu, l'amu aflatu in celu mai desolatu statu, care desolutiune nu ar' fi potutu fi mai mare nici chiaru dupa una arenda jidovésca de 20 ani. De atunci tóte edificatele si cele eterne si cele esterne cu spese mari le-amu adusu in cea mai buna stare, si totusi in timpu de 7 ani, socotindu tótia administratur'a de bani a suitu la 29 si mai bine mii fiorini, firesce dupa cum a amblatu timpulu, in unii ani administrandu pana si la 5—6 mii, ór' candu nu s'au potutu vende naturalele si mai pucinu de 3, dar' cera asemene numai in anulu 1868 s'a templatu, candu din contra statulu activu in naturale in anulu curente 1870 face preste 10.000 fl. Morlaculu tóte acestе nu le vede, dar' nu vede nici aceea, ca clerulu si fundatiunile gr. cat. au mai multe bunuri, altele de dóue ori, altele de trei si de patru ori mai mari decatu bunulu din Cutu, unde abia suntu ceva preste 400 juguri de folositu, si aceste cunoscundule Morlaculu fórte de aprópe, si sciendu ca dupa proportiunea estensiunei nici pe diumetate au administratu atatu venitu pre catu amu administratu eu dela Cutu. O face óre acést'a Morlaculu singuru din patriotismu? sèu dóra si acelo suntu administratori Morlaci? Eu sum in stare a servì cu date in cifre. Si cà se véda si onoratulu publicu si chiaru si Morlaculu — carele dice, ca ratiunile bunului Cutu, pre cari eu in totu anulu le-amu substernutu spre revisiune vener. consistoriu metropolitanu, suntu atatu de secrete, cà se véda dicu, déca pre langa tóte enormele spese ce m'a constatu restaurarea ruinateloru superedificate si ducerea economiei fara celu mai pucinu ajutoriu din cass'a semineriale, amu potutu se me mai inavutiescu si pre mine? vinu cu conscientia curata a pune in vederea onoratului publicu tóta sum'a de banii ce amu administratu la cass'a seminariale dela timpu, de candu me aflu cà provisoriu in Cutu, adica din 24 Aprile 1862 pana la anulu 1869 inclus. asia:

In an. 1862/3 amu administratu bani	2.000 fl. — cr.
amu solvitu contribuiune	1.320 fl. 20 cr.
In an. 1864 amu administratu	3.200 fl. — cr.
contribuiune amu solvitu	700 fl. — cr.
In an. 1865 amu administratu	4.325 fl. 30 cr.
amu platitu contrib	539 fl. 49 cr.
In an. 1866 amu administratu	5.991 fl. 40 cr.
contribuiune amu platitu	645 fl. 34 cr.
In an. 1867 amu administratu	3.665 fl. 50 cr.
contribuiune amu platitu	600 fl. — cr.
In an. 1868 amu administratu	1.630 fl. — cr.
contribuiune amu solvitu	446 fl. 33 cr.
In an. 1869 amu administratu	3.015 fl. — cr.
contribuiune amu solvitu	1.272 fl. 21 cr.
Afara de aceste sume are dominiulu pe an. 1870 unu statu activu	10.000 fl. — cr.
Sum'a totale:	39.350 fl. 77 cr.

Acum lasu, judece onor. publicu, déca pre langa acést'a suma administrata si pre langa spesele enorme facute cu edificiale si ducerea economiei, amu potutu se me mai inavutiescu si pre mine, precum arata Morlaculu.

Asiu potè se mai adaugu inca multu, dar' cu acést'a ocasiune le retacu, nevoindu a abusà de bunetatea On. Redactiuni, fara numai atata dicu, ca eu candu amu primitu asupra-mi economi'a acestui bunu, amu facutu'cà provocatu despre una parte cu scopu cà si eu se potu servì in sfer'a pentru carea m'amu pregatitu, sperandu ca celu pucinu pruncii mei, caroru — dupa ce avere n'amu fostu in stare se li lasu — amu doritu a li dà crescerea receruta, voru fi dupa dreptate patronati. Déca inse Mai-Marii mei — din parte caroru nu -mi s'a facutu nici una imputare — voru aflà servitiulu meu a fi necorespondiatoriu bunului comunu, nu se poftesce decatu a dice: aremu a ne despartì, si totu lucrulu s'a facutu, atunci potu aflà vreunu Morlacu sèu Cutiovlacu in loculu meu. Cutezu inse a predice, ca cele ce eu le-amu adusu la rondu bunu in timpu de 7 ani, in mai scurtu se voru desolà.

Cu aceste ponendu capetu rogu pre Onor. Redactiune a dà locu in colónele sale acestoru siruri, si de cumva Morlaculu va mai veni cu ale sale, atunci se se lasa locu si pentru mine, spre alu potè urmarì mai departe, si sperezu, ca déca Morlaculu este crestinu botezatu, si va pune si numele cà se sciu cu cine amu de a lucrà. —

Teod. Colbazi m/p.,
provisoriu dominiale in Cutu.

Cursulu VI telegraficu.

1. Cursulu se va incepe in 4 Aprile 1870 st. n. in Pest'a, si se va finì in 4 Iuliu a. c.

2. Terminulu de suplicare pentru primire in cursulu acest'a e pusu pe 21/9 Martiu 1870. Suplicele se se adreseze catra „sectiunea III/3 a ministeriului r. u. pentru agricultura, industria si comerciu.

3. Dela cei ce doresc, a fi primiti in cursulu telegraficu, se cere:

a) se aiba etate intre 18 si 30 ani — (estrasu din protocolulu botezatiloru);

b) se fia absolvatu celu pucinu 6 clase gimnasiale séu reale, séu si verunu institutu militariu de unu rangu cu aceste clase — (atestatu scolastica);

c) se fia de constitutiune trupésca sanetósa — (atestatu medicalu);

d) se aiba portarea buna — (atestatu de autoritatea competinta civile).

4. Se amintésca, care limbe posiede.

5. Cei ce suntu in oficiuri la alte ramuri ale servitiului de statu, se-si inainteze suplicele prin midiuliocirea chefului respectivu.

6. Competitorii fara cualitatile acestea, séu suplicele, ce n'ar fi insestrate cu tóte atestatele prescrise si presentate pana in terminulu defiptu (21/9 Martiu a. c.), — nu se voru luà nici decum in considerationе. (Estrasu din „Buda-Pesti-Közlöny“ Nr. 39, 1870.)

Pe lunga sprijinulu celu nobilu, doveditu alu d. secret. min. Ath. Cimponeriu junimea romana póte concurge la acestu cursu cu sperantie, ca nu va fi respinsa. —

Dela diet'a Ungariei.

Catu de prefacutu póte se fia orice reportu intre maghiari facia cu celelalte natiuni ale Ungariei, se mai póte vedé a suta óra si din siedinti'a din 11—15 Februariu la continuarea despre rubric'a bugetului pentru teatriulu nationale.

In siedinti'a din 11, dupace min. Eötvos declharà la interpelatiunea lui Szilady, ca i a fostu cu neputintia a presentà reportu generale despre starea invetiamentului publicu in tiéra, neputenduse lucrà materialulu celu colosalu, totusi la desbaterea bugetului sou va dà deslusirile, cu tóte, ca reportulu intregu pana in Aprile nu se póte face; dupa ce proiectulu de lege despre infiintiarea curtii de comptabilitate s'a primitu prin votare nominale cu 268 voturi in contra la 25; dupace cu 167 in contra la 136 voturi, fiindu absenti 99 insi, s'a decisu a se se primi positiunea bugetului despre salariele comitiloru supremi din Ungari'a si Transilvani'a, revenì la ordinea dilei desbaterea ulteriora despre subventiunea teatrului nationalu ungurescu pusa cu 62.000.

Dr. Hodosiu recomanda, cum diseramu, cà se se voteze o suma de 200.000 fl. si pentru infiintiarea unui fondu pentru teatrulu romanescu. Janovits pe basea egalitatei de dreptu pretinde, cà, déca are subventiune unulu, se capete si celalaltu.

Bobori e contra, din temeiu, ca ce ar' dice lumea, déca ar' pretinde si maghiarii din Vien'a séu Bucuresci a li se votà asemeni sume pentru teatrulu nationalu. (Nu i fù rusine a compará veneticii din dóue capitale cu 3,000.000 locuitori ai unei tieri.) Intr'aceea min. Rajner esplica, ca sum'a de 62.000 nu se da pentru teatru, ci pentru sustienerea scólei de opera din Pest'a, care fiindu institutu publicu, face servitia la toti.

Cucu Eugeniu: Midiuliocelu celu mai bunu in contra panslavismului e cultur'a, si diace tocma in interesulu maghiarismului, cà cultur'a intre nationalitati se castige din di in di mai mare terenu, pentruca numai cultur'a unesce animele si unirea loru e cea mai mare necesitate in tiéra. Romanii

suntu o natiune mai numerósa, decatu cá se se póta ignorá. Ras'a maghiara ar' trebuí se se lase odata de unele drepturi suprematisatóre, ca numai asia se va consolidá frati'a, si se dechiara pentru propunerea lui Dr. Hodosiu. Zsedényi vorbesce in intielesulu ministrului, ér' Tisza dice, ca numai conservatoriulu de musica se adiutora cu cei 62.000 fl. Catu privesce la propunerea lui Hodosiu dice, ca cultur'a se inaltia prin scóle si numai in linî'a a dóua prin teatru, apoi statulu sustiene mai multe scóle romane si serbe, decatu maghiare, fara cá maghiarii se fi strigatu, ca statulu i tractéza vitregu (audi minune cá acésta!) si apara subventiunea pentru conservatoriulu maghiaru. La dóue óre se inchia siedinti'a. —

In 12 Februariu se continua desbaterea. Bela Mariássy nu cunósce cestiune de nationalitate. Ungari'a e unu statu unitariu, in care nici unei nationalitati nu i e ertatu a face pretensiune la o ecsistintia speciala mai buna, e gata a vota 200.000 pentru scólele popórale romane, inse la teatru nu, ca nu recunósce, ca are vreunu pretiu de cultura.

Vomu vedé déca pentru academia séu universitate romana si va tiené cuventulu Mariássy. Irányi apostroféza pe deputatii romani, ca se afla unu mai mare interesu decatu cela alu nationalitatiloru, interesulu patriei, care nu concede a se vota romaniloru acésta suma. (!!)

Alecsandru Mocioni, dupa „Alb.“, e de parere, ca inainte trebuie infiintiate scoli popórale, apoi teatru, in privinti'a acést'a va si face una propunere carea se se discuta la desbaterea bugetului ministrului de invetiamentu.

Lui Mariássy, carele a disu, ca nu cunósce cestiune de nationalitate, i respunde, ca a nu recunósce, ca ecsiste, e cu potintia, pentru acésta totusi ecsiste si nu se póte ignorá. — Combate apoi afirmatiunea lui Tisza, ca in lege n'ar fi espresa supremati'a unguriloru. Legea de nationalitati contopesce nemaghiarii in maghiari si forma basea suprematiei unguriloru; limbele nationalitatiloru suntu prin legea acést'a impedecate in desvoltarea loru; in tóte locurile, la judecie, in scóla, la universitate, la academia, in congregatiunile jurisdictiuniloru, in dieta e limb'a maghiara cea domnitória, ér' limbele nemaghiariloru cu totulu desconsiderate si asuprite. Acést'a e mare nedreptate. Si celorulalte limbi se cuvine se li se asecure progresulu; se se infiintieze catedre de aceste limbi la universitati, se li se deschida salónele de judeciu si de conferintia, si déca si asia inca s'ar mai sustiené supremati'a unguriloru, atunci densulu bucurosu va recunósce, ca acea supremati'a nu e espresa in lege cá privilegiu. Bucurosu se supune unei suprematii nascute de cultur'a mai nalta si puterea unei rase; inse unei suprematii arbitrarie, basate numai pe liter'a legei, nu i póte recunósce indreptatirea. Tisza dice, ca supremati'a loru se baséza pe trecutulu istoricu, acest'a inse n'a fostu alta de catu nedreptatirea si asuprirea tuturoru nemaghiariloru, deci supremati'a maghiariloru se baséza pe asuprirea celorulalte nationalitati. — In fine se dechiara pentru propunerea lui Hodosiu.

C. Tisza replica antevorbitoriului. Mai multi ablegati renuncia la cuventu.

Iosifu Szlávy obsérva la propunerea lui Hodosiu, ca déca are elu dreptu a face acea pretensiune, atunci, fara indoiéla, au acestu dreptu si celelalte nationalitati; si déca se votéza romaniloru pentru teatru 200.000 fl., atunci trebuie se votamu totu atata si nemtiloru, serbiloru, slovacciloru si rutenilloru. Ast'a inse face la olalta unu milionu, si densulu intréba de Hodosiu, ca crede elu, ca ar' fi cas'a in pusetiune a votá pentru teatru unu milionu, candu inca fórte multi din sinulu nationalitatiloru nu sciu nici scrie nici cetí.

E. Heuselmann e contra votarii acestei positiuni.

Ernestu Simonyi (din stang'a estrema) ar' votá bucurosu 200.000 fl. pentru teatrulu romanu, déca Hodosiu séu Mocioni i ar' poté dovedi, ca camerele din Bucuresci séu Belgradu ar' fi votatu macar unu cruceriu pentru teatrulu ungurescu séu academi'a ungurésca. Cu referintia la vorbirea lui Mocioni obsérva, ca densulu bucurosu permite cá la judeciulu de prima instantia fiecare se fia ascultatu in limb'a sa materna, inse se nu se céra acést'a si dela judecatoriulu instantiei mai nalte, carele nu póte invetiá nóue, diece limbi. Róga in fine nationalitatile se fia solidarie, ca-ci tóte suntu amenintiate de unu periclu, de barbari'a muscalésca. Se dechiara contra propunerei lui Hodosiu.

Emericu Stanescu sprijinesce propunerea lui Hodosiu, dechiarandu, ca pretensiunea romaniloru e drépta si fórte modesta. Celora cari au intrebatu, ca facutu a regimulu Romanici ceva pentru unguri, li respunde ca da, a facutu, le subventionéza scól'a si beseric'a din Ploiesci, mai departe oferesce Romani'a ospitalitate celora ce suntu persecutati in Ungari'a. Li spune apoi, ca ungurii in Romani'a nici au dreptulu a face pretensiunea ce o facu romanii aici, cari formeza natiune politica (sgomotu mare). Teatrulu e unu vehiculu de cultura, deci recomanda primirea propunerei lui Hodosiu.

Presiedintele aréta lui Stanescu, ş-lu legei, carele dice, ca in Ungari'a ecsiste numai una natiune politica, adica cea maghiara.

Paulu Hoffmann definiéza teori'a egalitatii de dreptu; élu destinge partea formala si partea materiala a egalitatii de dreptu; cea d'antaiu e cea faptica, a dóua e communismulu; acest'a apoi nu lu primesce nici de dragulu nationalitatiloru.

Vincentiu Babesiu sprijinesce propunerea lui Hodosiu.

La desbaterea acestei positiuni mai vorbesce odata cá propunetoriu.

Sig. Borlea: On. casa! Nu voiescu se mai adaugu arguminte la propunerea mea, ca-ci acésta propunere a facut'o in an. 1865/8 si Francisco Deák conducatoriulu si profet'a casei, si nici densulu n'a potutu se i castige maioritatea, — ci me marginescu a respunde la observatiunile unoru ablegati.

Unu ablegatu si anume Jankovits a afirmatu ca eu, prin legea de nationalitati din 1868, amu vrutu se aratu, ca subventiunea teatrului ungurescu trebuia stérsa din bugetu; marturisescu, ca de óra ce l'amu auditu amintindu ceva despre nationalitati in vorbirea sa de eri, amu creditatu, ca si elu e ablegatu nationalu, si vorbirea mea de aceea n'a priceput'o, fiinduca cu mine dimpreuna nu scie bine unguresce; inse de óra ce in vorbirea sa de astadi a negatu espresu, ca ar' fi ablegatu nationalu si ni a splicatu, ca densulu a disu numai, ca representa nationalitati fiindu alegatorii lui serbi, — trebuie se presupunu, ca scie unguresce, — si fiinduca eri candu amu vorbitu a fostu tacere aici in casa, si amu vorbitu tare, densulu care scie unguresce ar' fi potutu pricepe vorbirea mea déca ar' fi vrutu. Deci nu potu pricepe, de ce a incercatu elu se combata aceea ce n'a disu nime in casa, ca-ci eu candu amu aminintitu legea de nationalitati din 1868, numai aceea amu disu, ca de si se afirma acolo pe papiru, ca in tiéra ecsiste numai una natiune, adica cea maghiara, totusi in fapta ecsistu mai multe natiuni; si déca ecsistu mai multe natiuni, dupa dreptate ar' trebuí se se subventiuneze séu teatrele, respective fondurile teatrale ale tuturoru natiuniloru, séu nici unulu, si déca ar' contiené acést'a bugetulu, la punctulu acest'a nici n'asiu fi vorbitu, si in privinti'a acést'a indreptu pe dlu ablegatu la insemnarile stenografiloru.

Totu atunci a intrebuintiatu dlu ablegatu in vorbirea sa si una satira, dicundu, ca eu m'asiu fi infaciosatu in casa cu nisce calciuni rupturosi si ca eu acestia amu voitu se stergu subventiunea teatrului ungurescu; acestei satire dlu abl. atribuiesce insemnetate mare, cugetandu, ca prin ea va produce efectu mare, si candu a rostitu acésta satira, s'a opritu, si privindu cu surisu in tóte partile, asteptá aplause sgomotóse. Acést'a inse nu s'a intemplatu (ilaritate; mai multi: adeveratu!). In locu de recompensare mangaie-se, ca in aceea nici elu nici eu nu suntemu viu'a (ilaritate generala). Ca catu a fostu de nimerita satir'a si in catu a avutu locu in vorbire, acést'a nu voiu se judecu eu, o incredu acelor'a ce se pricepu mai bine la satira si umoru decatu noi doi (ilaritate generala).

Atata inse potu spune dlui ablegatu, ca si atunci candu asiu fi deplinu convinsu, ca pentru apararea causei natiunei si poporului romanu asiu ajunge in starea aceea cá se portu calciuni rupturosi séu se amblu descultiu, in totudéun'a si intre tóte impregiurarile voi apará din tóte poterile caus'a drépta a poporului si natiunei romane (sgomotu). Ce se tiene de aceea, ca l'au alesu serbii, apoi eu potu numai gratulá serbiloru, ca-ci in adeveru, ca serbi au facutu alegere buna (ilaritate).

B. Mariássy cá barbatu de statu a datu ministeriului unu suatu fórte frumosu si liberalu, adica cá se pasésca cu mai multa rigurositate in contra acelora cari afirma, ca ecsiste cestiune de nationalitate in tiéra, si a spusu regimului, ca in tiéra se agita din partea nationalitatiloru, — si candu i s'a respunsu, ca nime nu agita, a disu, ca totusi se agita, ca-ci se impartu proclamatiuni in tiéra; in privinti'a acést'a dlu Mariássy póte fi linistitu, ca-ci de incérca atare oficiantu dela dicasteriu a vorbí in caus'a acést'a, delocu lu demisionéza ministeriulu, — de este omu privatu, lu incarca cu procesu, déca vorbescu foile nóstre despre acést'a, apoi li se denóga servitiulu postalu, pe redactorii nostri de a rondulu ii judeca si inchide (sgomotu); apoi déca nu e multiumitu dlu ablegatu nici cu rigurositatea acést'a, in adeveru nu sciu cum póte fi acea procedura mai rigurósa ce o recomanda densulu; se póte cá dlu abl. se se multiumésca si cu rigurositatea din presentu, ca-ci noi ne-amu si uritu de ea (ilaritate).

Cu referintia la agitari proclamatiuni, credu cá déca sustienu, ca afirmatiunile dlui Mariássy nu suntu adeverate, — dlu ministru mi va dá dreptu, ca-ci delocu ce a capetatu scire despre proclamatiuni, a si tramisu unu procuroru mica spre a tiené visitare rigorósa, si in parerea mea a tienutu cercetare fórte rigurósa, potu dice pré rigurósa, — si resultatulu acestei cercetari a fostu acelas nulei, ca-ci s'a adeveritu, ca din strainetate a tramisu óre cine 2 séu mai multu 3 proclamatiuni, si candu s'au potutu trimite din strainetate de mana necunoscuta in tiéra 2—3 proclamatiuni, credu, ca nu se póte dice, ca in tiéra se agita si impartu proclamatiuni, si dlu Mariássy numai cá atare a potutu afirmá acést'a carele nu cunósce tréb'a, numai ici colea a auditu vorbindose ceva — si a patit'o cá omulu din poreste, carele audiendu odata tragungu clopotele, n'a potutu se scia, ca fost'a acést'a sunetulu clopoteloru séu sunetulu unei laute (ilaritate).

Paulu Hoffmann cá profesoru destern a tienutu una disertatiune in carea pe lungu ni a splicatu, care e adeverat'a egalitate de dreptu si care nu; e adeverat'a, ca s'a sciutu propune frumosu splicatiunea (o vóce: nu e adeverat! Borlea: Voiescu se spunu parerea mea, si nu parerea dlui ablegatu; me rogu se fii cu pacientia pana ce gatu, apoi insinua-te si spune-ti parerea) de si fórte circumscrisu, in parerea mea ar' fi potutu spune acea cu vr'o catera cuvinte, ca-ci splicatiunea dlui Hoffmann e acea, ca cetatienii natiuniloru nemaghiare se pórte asemene natiunei ungaresci sarcinile tierei; acést'a e adeverat'a egalitate de dreptu, inse déca pretindu natiunile nemaghiare, cá se participe si la drepturile tierei, ast'a apoi e falsa egalitate de dreptu (ilaritate).

Mi incheiu vorbirea cu aceea cu ce amu incaputu, adica ca nu voiescu se-mi aperu propunerea (o vóce: deci o retragi!) n'o retragu, ci nu voiescu s'o sprijinescu cu mai multe arguminte, fiinduca scíu, ca orice arguminte si motive asiu insirá spre aperarea ei, cas'a totusi n'ar primí-o.

La rotare se primesce positiunea preliminata de comisiunea finantiaria.

La tit. 7 face Ignatiu Ghiczy proiectulu de resolutiune in urmarea carula ministrulu de interne presente casei conspectulu speseloru si veniteloru foii oficiale „B. P. Közlöny“. Desbaterea se amana pe siedinti'a viitória.

In siedinti'a casei representantiiloru din 14 Februariu se autentica protocolulu si predau petitiunile incurse comisiunei de petitiuni.

Cas'a trece la ordinea dilei, si se incepe desbaterea proiectului de resolutiune presentatu de abl. Ignatiu Ghiczy referitoriu la compunerea conspectului speseloru si veniteloru foii oficiale „B. P. Közlöny“.

Ignatiu Ghiczy core desluciri despre manipularea banilloru foii oficiale.

Min. Rajner presenta conspectulu cerutu; din acest'a se vede, ca fói'a oficiala a avutu in anulu trecutu unu deficitu de 48 fl. 62 cr., ér' pretensiuni in suma de 3663 fl. 96 cr. Totuodata spune, ca in conferintí'a ministeriala de eri s'a decisu, a pune fói'a oficiala in resortulu ministrului de interne, deci densulu nu e contra cá in bugetulu resortului seu, din sum'a preliminata pentru acoperirea speseloru foii oficiale se se stérga 15 mii fl.

Positiunea se votéza in urmarea acést'a cu 18.788 fl. Mai departe se primesce propunerea comisiunei finantiare cá toti aceia cari au imprumutatu bani din fondurile publice, se fia avisati a respunde detoriele.

Urmá desbaterea bugetului straordinariu ce s'a preliminatu cu 959.814 fl.

Tit. 2 „Comisariatulu din Transilvani'a“ 55.000 fl.

Stefanu Patay propune stergerea positiunei.

Paulu Nyáry interpeléza regimulu, ca are de cugetu a sistá comisariatulu regescu in Transilvani'a si a presentá proiectu de lege in urmarea carula legile ungaresci se se introduca si in Transilvani'a.

Min. Rajner obsérva, ca in Transilvani'a inca suntu fórte multe cestiuni nedesslegate, cari facu cu nepotintia sistarea comisariatului regescu. Totusi spéra, ca acest'a se va poté sistá in anulu

viitoriu; ér' legile ungaresci inca in anulu acest'a se voru introduce in Transilvani'a.

Ladislau Tisza e contra, c. I. Bethlen e pentru votarea sumei de 55.000 fl. pe sém'a comisariatului regescu. Rannicher contra.

La desbaterea acestei positiuni mai participara si alti ablegati in numeru insemnatu; in fine se primesce titlulu cu mare maioritate.

Tit. 2 „Directiunea generala de desarcinarea pamentului in Clusiu cu 25.000 fl.“; tit. 3 „Pentru comisiunea emisa spre stabilirea desdaunariloru urbariale si decimale cu 68.814 fl.“; tit. 4 „Pe sém'a comitateloru“ si anume a) pentru acoperirea speseloru de 100.000 fl. din anulu 1869; b) pentru cladiri 100.000 fl. Tóte aceste titule se votéza cu sumele preliminate.

Cu acestea fiinduse desbaterea bugetului ministrului de interne, se pune la ordinea dilei in siedinti'a viitória desbaterea bugetului de invetiamentu, si presiedintele redica siedinti'a. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. Eri séra in 4 Februariu avù locu in sal'a Slatinénu splendidulu banchetu oferitu dlui I. Brateanu de comerciulu si industri'a capitalei. Din partea celoru ce oferea banchetulu se purtara trei toaste bine simtite. I-in pentru M. S. Domnitoriulu si cele 2 pentru d. I. B. si mai alesu celu de alu treilea forte aplaudatu. D. I. C. Brateanu respunsa apoi prin o cuventare de aprópe o óra, prin care in midiuloculu a repetate salve de aplause, espuse vederile dsale asupra situatiunei. Suntemu fericiti a vedé, ca conclusiunile acestui barbatu politicu suntu tocmai a le fórei nóstre, care dela inceputu a strigatu, nu invinovatiti tronulu de relele ce se facu, nu cugetati numai la resturnari, ci spuneti tronului pasurile de care suferiti, spuneti-le pe calile ce prevede constitutiunea, si fiti siguri, ca tronulu si tiér'a pe langa d. V. Boerescu, va da ascultare tierei.

D. I. Brateanu espuse ce aspectiu are camer'a si care e aspectulu capitalei. In camera sumedenii de partiti ori grupuri politice si in capitala, adormire. Ce ati facutu dróstra, care ve plangeti de tronu, intrébad. Brateanu, ca se scie tronulu, care ve sunta nevoile si durerile? Vediut'au M. Sa alti individi urcandu treptele palatului seu, decatu pre intriganti si pre cei cari suntu adeverat'a causa a releloru?

D. I. Brateanu se redica contra faptului ecsistintiei atatoru partiti in camera; dlui esplica cu multu simtiu, ca natiunea nu e nici rosia nici alba, ci ca ea voiesce mai multa economia in finantia, nearuncarea de noue biruri, descentralisarea si autonomi'a comunale. Arata, ca comerciulu si industri'a fara banci de comerciu si casse de creditu, voru fi nabusite de comerciulu evreu si germanu, care dispunu de asemenea banci si credite, si terminа apelandu cá toti se incongióre tronulu, se i spuna ce voiesce tiér'a si cá se fia siguri, ca tronulu romaniloru va fi cu tiér'a. — Lungi si prelungite aplause acoperira aceste intielepte apeluri ale dlui I. Brateanu.

D. Stolojanu purta apoi unu toastu din partea Craiovei in onórea dlui I. Brateanu.

D. V. A. Urechia, luandu cuventulu, dise intre altele:

„Adeverulu e unulu, si sórele este unulu; dar multiple suntu razele sórelui si multiple calile, care ducu la adeveru. Ceea ce numimu grupuri politice, suntu individi, cari pe cali diverse tindu la acel'asi scopu: adeverulu. Vorbescu de grupuri liberali, care cauta adeverulu si sinceritate. Intre aceste grupuri diferiti'a e de timpu, éta totulu.

„D. I. Brateanu s'a ingrozitu, dice, vediendu nenumeratele grupuri politice, in care e impartita camer'a. Are dreptate din punctulu de vedere alu dle, dar' au dreptate si acele grupuri: ele suntu radiele aceluiasi sóre, pe cali diverse, dupa temperamentu si dupa impregiurari ele mergu spre acelasi scopu. Ele suntu fractiuni, grupuri, cari constituescu unu batalionu imensu, batalionulu natiunei si alu victoriei, nu e desbinare, pentru ca batalionulu compusu de individe si de grupuri. Arborati drapelulu liberalismului, alu romanismului si veti vedé cum batalionulu sacru va fi reunitu spre a-si face datori'a!

Dupa d. Urechia, carele vorbi in numele grupuriloru liberale carora li se facuse onórea invitarei la banchetu, vorbi cu multa tineretia si in aplause bine meritate d. Fortunatu, in numele junimei si in onórea dlui I. Brateanu. Mai luara cuventulu si alti oratori, dintre cari d. Chitiu fù aplaudatu forte multu de asistenti. La 10 óre sér'a dura inca sorbarea. — Informatiunile mai descriu si conduit'a ministriloru de acum si nu le profetiséza indelungа sustare. —

— Diurnalele opositionale din Romani'a inca descriu cu colori diferite calitatile noiloru ministri si nu le atribue indelunga viétia.

Adunarea camerei din 5 Februariu a si fostu dupa „Informatiuni“ mai multu decatu furtunósa. Furtun'a a provocatu-o demisiunea d. Rosetti cá dep. alesu in col. III din Brail'a, in care s'ar fi cuprinsu espresiuni, ce nu placura camerei. Toti cei acusati de d. Rosetti au disu, ca se respunda si discusiunea s'a iritatu in gradulu celu mai mare, incatu stang'a séu liberalii se aflara vatamati si fiindu vorba si de 11 Februariu si de regimulu rosiloru si de bandele de espuscariasi si de violinti'a alegeriloru de sub min. Brateanu, d. Mihalescu intre altele respingundu cuvintele d. Gradisteanu, care tacsá partitulu liberalu cu numire de antidinastiicu, cu tóte, ca ei remanu credintiosi lui 11 Februariu, esi din sala. D. Chitiu dicundu, ca espresiunile, cu cari s'a servitu Gradisteanulu si colon. Sturza, insultandu pre totu partitulu liberalu, fiindu nedemne de unu parlamentu romanu -si tiene de sacrea datorintia a parasi sal'a. Boerescu striga: Comedia! Chitiu respunde: comedia ai jucatu dta; dar' ea se va sfarsi in tragedia, iti vomu jucá noi o comedia, care te va invetiá minte si esi stang'a afara din sala protestandu. Intre acestia alu 9-lea se afla si A. C. Golescu. Ér' camer'a trecù simplu la ordinea dilei asupra dimisiunei la propunerea d. Cogalniceanu.

Numitii dep. liberali -si dedera si in scrisu depunerea mandatului, unde se dice, ca sistema de atacuri, acusari si insulte a crescutu intr'atata, incatu s'au vediutu preste mesura atacati in principiele loru si raniti in demnitatea sa si in numele seu si alu colegiloru se róga a depune dimisiunea pe biuroulu adunarei, cá natiunea se judece intre atacati si atacatori si camer'a in siedinti'a din 7 Febr. primesce dimisiunile si dechiara colegiale respective de vacante, apoi se trece la desbaterea bugetului, din care se si primira unele rubrice. Din desbateri se vede, ca datori'a flotanta ajunge la 43 mil. Din reportulu d. A. G. Golescu, primu min., se vede, ca acésta datoria va sui si la 50 milióne. S'a primitu si unele reductiuni cu tóte aceste deficitulu de 16 mil. e de facia. Totu in acésta siedintia cere d. Cogalniceanu, cá bugetele se se voteze reservanduse cestiunea politica si se si primesce.

Enigm'a dimisiunei d. Cogalniceanulu ni o descoperu „Informatiunile“, cumca vr'o 50 dep. subscrisesera o programa de aliantia la concordia. Celu d'antaiu art. era, ca subscriitorii suntu dinastici, ér' nesubscriitorii antidinastici, apoi d. Ghica in presentí'a a 7 consiliari ai tronului dechiara de antidinastici pe cei cu program'a dela concordia invinovatiendu-se si min. de interne, ca a adusu ó asemenea camera si asia fostulu min. de interne afla a-si da dimisiunea. Numai dupa furtuna urméza seninulu celu duratoriu. Precum se presimte Romanismulu si liberalismulu va serbá in scurtu timpulu loru. — Constitutiunea Romaniei abrogá tóte prerogativele si titiele; si totusi anticonstitutionalii se titulédza cu totu forfoiulu, ma dintr'o asternere la tronu min. de resbelu Manu vre a impintená pe gendarmi, déca i se va primi propunerea. —

Romanismulu se inaltia! Publicamu statutele reuniunei industriari si comerciali din Romani'a in Nr. viitoriu, care punu cea mai solida base la Romanismu. — Asia ceva fratiloru brasioveni!

Dualistii cislaitani din Vien'a au cadiutu cá din podu intr'unu sigolismu cornutu, din care cu greu va puté esi ministeriulu Giskra-Herbst fara a se poticni. El nu vréu se dè resolutiune galitieniloru decatu numai sub conditiune, déca polonii voru primi alegerile drepte. Polonii inse nu voru acésta cu nici unu pretiu si crisea érasi va incepe a mai trage cate o perdea de pe ochii celoru orbiti, dar' apoi nici polonii nu suntu mai buni, ca ei inca voru a recalarí pe ruteni si romanii din Bucovin'a, cari inca si au pusu caru 'n pietri a nu cede, ce e alu seu. —

Din afara anume din Franci'a se scrie, ca complotulu in contra lui Napoleonu a fostu numai o trasarire a politianului Pietri, semnu, ca tocma acum se abrogá decretulu din 1851 pentru depórtarile politice si imperatulu o subscrisa. —

Dela Roma se scrie, ca canónele cele 21, care incarnéza Sylabulu, au indemnatu pe imperatulu Napoleonu a scrie lui Morode, ca desfatuesce conclusele taiatórie in principiale cele sanetóse ale societatii. —

Prusi'a procede inainte cu planele sale. Nu credemu inse, ca o seriósa a lucra pentru castigarea regatului principelui Carolu din Romani'a, cum reflecta unele diurnale, vorbindu despre mesagiulu deschiderei Reichstagului. —

Varietati.

— In muntii apuseni se va tiené in 27 Februariu constituirea comitetului dupa regularea asociatiuni in loculu societatii romane de lectura din Abrudu, unde suntu toti membrii convocati. —

— Sieserii din anulu 1848—49, fia si ganiti, in urm'a unui emisu ministerialu, trebuie se se primésca ori in ce cassa publica in pretiu de 10 cr., ér' bancnotele de 1 si 5 fl. cu semne rosie se primescu la tóte oficiele perceptoriali c. r. pana in Octobre 1870 la depurari. —

— Dupa ce mai adaunadi se cautara si se luara arme dela romanii din cerculu Branului si alte locuri, apoi acum gendarmeri'a a inceputu a confisca armele, déca nu se arata patenta. Unde se afla o lege cá acésta? ori dóra suntemu in anarchia sub discretiunea gendarmeriei? —

— **Cas'a editoria italiana** pentru tiparirea, vinderea si reslatirea ópuriloru periodice si cartiloru folositóre alui Blasiu Moretti in Turinu, ne face cunoscutu, ca: Stabilimentulu tipograficu alu editoriului Blasiu Moretti in Turinu, fiindu provediutu cu tóte necesariele, se afla in positiune de a ecsecutá cu promtetia, esactitate si cu pretiu forte moderatu tóte lucrarile tipografice ce i se voru incredintiá (opuri literarie, diurnale periodice, opusculi in limb'a italiana, romana, germana, francesa, anglesa etc.) atatu pe contulu seu propriu, catu si sub conditiuni sociali cu autorii, editorii etc., afara de acestea registri si orice tipariri oficiali. Municipieloru, societatiloru si caseloru de comerciu li se acorda prolungirea timpului pentru platire. A se adresá deadreptulu la proprietariulu Blasiu Moretti in Turinu.

Epistolele si manuscriptele francate. Pretiulu se va solvi in monete, ori bancnote italiane ori francese. —

— **Vocabulariu** italiano-romanu, francesо-romanu si romano-italiano-francesu cu trei tractate gramaticale si cu adaugirea numeriloru proprie celoru mai principale prelucratu de I. L. Frollo, profesoru la liceulu M. Basarabu din Bucuresci. Editiune stereotipa, ecsecutata la Pest'a in stabilimentulu Deutsch.

A esitu de sub tipariu tóta partea I, adica unu volumu de 672 pagine mari in 8-o, care se vinde si separatu cu pretiulu de 21 lei n. la librariele Socec, Ulrich, Popper si Vartha.

Unu dominiu la tiéra.

Una óra departare dela Osiorheiulu de Kézdi (Kézdi-Vásárhely) unu dominiu, ce cuprinde 295 juguri de aratura si fenatia, provediutu cu una móra de macinatu cu patru róte, cu fundu instructu deplinu, cu tóte masinele de agricultura si cu turmele de oi de soiu nobilitatu, se afla de datu cu arenda. — Informatiuni mai de aprópe se dau in bolt'a de lipscania a dd. **M.** si **L. László** in Brasiovu. — 3—3

CURSURILE

la bursa in 22 Febr. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 83½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 . 35	" "
London	—	—	124 . 10	" "
Imprumutolu nationalu	—	—	61 . —	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%			70 . 85	" "
Obligatiunile rurale ungare			78 . 50	" "
" " temesiane			77 . 50	" "
" " transilvane			75 . 50	" "
" " croato-slav.			83 . —	" "
Actiile bancului	—	—	726 . —	" "
" creditului	—	—	266 . 50	" "

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.